

Z PRÁVNICKÉ JEDNOTY V PRAZE.

Zpráva o schůzi dne 22. října 1931. Právnická jednota zahájila své zimní přednáškové období dne 22. října 1931. Starosta Jednoty prof. Dr. Hermann-Otavský věnoval úvodem vřelou posmrtnou vzpomínku členům Jednoty, zemřelým v posledních měsících: Jsou to: Dr. Eduard Morávek, advokát ve Volyni, člen Jednoty od r. 1904, Dr. Antonín Schmidt, vrchní soudní rada u krajského soudu v Liberci, člen Jednoty od r. 1905, Dr. Gustav Hloušek, vrchní magistrátní rada v. v. v Praze, člen Jednoty od roku 1902, Dr. Richard Lindner, vrchní ředitel Hypoteční banky v Praze, člen Jednoty od r. 1891, a Dr. Václav Dvořák, emer. advokát a ředitel kanceláře advokátní komory v Praze, člen Jednoty od r. 1878. Přítomní uctili památku zemřelých členů povstáním.

Stejně byla uctěna památka spisovatele a zasloužilého českého kulturního pracovníka Dr. Michala Navrátila, vydavatele Almanachu českých právníků, jenž se dožil dne 21. srpna t. r. sedmdesáti let a dne 3. října t. r. na Král. Vinohradech zemřel.

Nato sdělil starosta, že dne 29. srpna 1931 slavil 70. narozeniny pan Dr. Vladimír Lepař, sekční šéf ministerstva veřejných prací v. v. v Praze, a dne 29. září 1931 dovršil 80 let svého života dlouholetý člen naší Jednoty (od r. 1878) emer. advokát pan Dr. Jan Javůrek, jenž byl dlouhá léta revisorem účtů a pak náměstkem starosty Jednoty a často přednášel na týdenních schůzích. Starosta vyslovil oběma těmto členům nejvřelejší přání dalšího zdraví.

Dále oznámil starosta, že dne 16. července t. r. daroval nám zasloužilý dlouholetý náš člen a bývalý revisor účtů pan ministerský rada ministerstva vnitra v. v. v Praze Dr. Jan Chour 189 právnických knih a kromě toho příspěvek na jejich vazbu. Starosta vyslovil dárci jménem Jednoty nejvřelejší dík.

V druhé polovici měsíce srpna t. r. byly dodány do spolkové knihovny nové regály. Knihovna jest již z větší části pěkně a prakticky uspořádána zásluhou tajemníka Jednoty p. řed. Šerého, jehož péči a horlivost ocenil sta-

rosta vřelými slovy. V zimním období úřaduje se v knihovně opět pravidelně každého dne (mimo svátky) od půl desáté hodiny dopolední do půl druhé hodiny odpolední, v pondělí a ve čtvrtky také kromě toho od 4 do 7 hod. večer.

Poté udělil starosta slovo Dr. Stanislavu Dnistrjanskému, profesoru ukrajinské university v Praze, k jeho přednášce »O podstatě hospodářského práva«. Přednášející zdůraznil především důležitost problémů hospodářských v právu soukromém a veřejném, vytýčil však, že teprve doba poválečná přivedla právní svět k novému rozdělení právní materie a k odlišení práva hospodářského od práva soukromého a veřejného. Zejména byl pojem práva hospodářského vybudován v Sovětském Rusku a v Německu.

V Rusku lze konstatovati dvě období v právním vývoji. První perioda znamená negaci veškerého práva: uplatňuje se toliko revoluční mocenský princip. Druhé období, známé pod heslem »nové ekonomické politiky« (NEP), je charakterisováno snahou po plánovitém uspořádání hospodářské práce. Hospodářská plánovitost se jeví jako právní zásada, jednotící různé prameny práva hospodářského, z nichž hlavní je sov. obč. zákon z r. 1922. O povaze práva hospodářského rozhoduje pak jeho obsah, jenž se vztahuje na právní konstrukci hospodářství jednotlivce, společnosti a státu.

Vývoj v Německu nebyl revoluční, nýbrž evoluční. Nejprve byla věnována pozornost novodobým útvarům právním, jako kartelům, trustům, koncernům atd. Doba poválečná přinesla řadu dalších problémů a záhy bylo možno rozlišiti tři teorie, snažící se vysvětliti zvláštní postavení těchto zjevů, zahrnovaných pod názvem práva hospodářského: a to teorii předmětnou, jejíž někteří zastánci omezují právo hospodářské na zvláštní právo hospodářských podnikatelů, dále teorii sociologickou, zdůrazňující nutnost zřetele sociologického v hospodářském právu, a konečně teorii světonázornou, podle níž problémy hospodářské určují dnes tvářnost celého světa a tudíž i povahu práva.

V dalším promluvil přednášející o materii právní, jež by mohla býti předmětem zpracování při vybudování hospodářského práva a vyzdvihl důležitost společnosti, kterou pokládá za východisko při konstrukci hosp. práva. Jako je

právo soukromé říší individua, právo veřejné říší státu, tak je právo hosp. říší společnosti, ovládanou hosp. principem.

Starosta Jednoty prof. Dr. Hermann-Otavský ukončil poté schůzi, poděkovav přednášejícímu za jeho přednášku, obsahující cenné podněty k přemýšlení a k diskusi.

Zpráva o schůzi dne 5. listopadu 1931. Schůzi zahájil náměstek starosty min. rada Dr. V o s k a, jenž omluvil nepřítomného starostu Jednoty prof. Dr. H e r m a n n a - O t a v s k é h o a oznámil dále, že za členy Jednoty se hlásí tito pánové:

Dr. Jaroslav P o š v á ř, vrch. min. komisař ministerstva vnitra v Praze,

Dr. Josef L e x a, vrchní odb. rada Státního pozemkového úřadu v Praze,

Dr. Jaroslav M a ň á k, kandidát advokacie v Praze, a

Dr. Ivan M a t y s, kandidát advokacie v Praze.

Jelikož nebylo námitek proti jejich přijetí, byli všichni přijati za členy Jednoty.

Na programu schůze byla přednáška Dr. Jaromíra B e r á k a, tajemníka Ústředního svazu čsl. průmyslníků v Praze, jednající »O z d a n ě n í m o t o r o v ý c h v o z i d e l v N ě m e c k u a Č e s k o s l o v e n s k u.«

Přednášející vylíčil úvodem různé možné způsoby techniky daňové, jimiž je možno postihnouti vlastnictví resp. držbu motorových vozidel (přímé zdanění vozidla samotného, zdanění pohonné látky, zdanění pneumatik, zdanění dodávek vozidel a pod.) a načrtl dále historii daně z motorových vozidel v Německu, kdež byla nejdříve zavedena v Hessensku v r. 1899 ve formě kolkového poplatku, prodělala řadu změn a doznala konečné úpravy zákonem z 16. III. 1931, publ. v č. 8. ř. z. z r. 1931. Tímto zákonem byla zachována dosud platná zásada přímého zdanění motorových vozidel, ač zvláštní studijní komise, vyslaná berlínskou obchodní komorou do Spojených států, se vyslovila pro zavedení spotřební daně na pohonné látky.

Srovnáváje pak dále říšsko-něm. zák. z 16. III. 1931 s čsl. zákonem o silničním fondu, upravujícím u nás daň z motorových vozidel (č. 116 z r. 1927), uvedl přednášející, že stejně jako naše daň z motorových vozidel jest říšsko-německá daň daní spotřební, při čemž však tento charakter